

Paleontoloji

Midyedeki Delikle Yok Oluşlar Tarihi

Deniz salyangozlarının sevdiği yiyeceklerin başında midye ve istiridye gibi görece hareketsiz kabuklular geliyor. Vakti olduğunda da yemeğini tadını çıkararak, ağır ağır yemek istiyor. Bunun için tabii, midyenin sert kabuğunu delmesi gerekli. Bu işe bir hafta kadar sürebiliyor. Böyle olunca da yemeğin başka salyangozlarca ele geçirilmesi ya da salyangozun kendisinin balıklara, yengeçlere ya da başka avcılara yem olması riski var. California Üniversitesi'nden (Davis) Prof. Gerard Vermeij başkanlığında bir ekip, Meksika Körfezi'ndeki salyangozların beslenme biçimlerini gözlemişler. Salyangozlar, çevrede rakip ya da avcı yoksa, avlarının kabuklarını ortadan ağır ağır delmeyi tercih ediyorlar. Ama rekabet ya da tehlike baskısı altındalarsa, avlarını görece daha yumuşak olan kapak kenarlarından deliyorlar. Buysa midyenin, kanatlarını açıp kapayarak salyangozun hortumunu koparması tehlikesini gündeme getiriyor. Araştırmacılar, gözlem bulgularını, 1,7 milyon yıl önce Pliosen-Pleistosen jeolojik zamanlar sınırındaki bir kütleli yokoluş öncesi ve sonrasındaki midye kabuklarındaki delme izleriyle karşılaştırmışlar. Kitlesel yokoluş, salyangozlar açısından beslenme ortamını rekabetçi bir ortamdan, çok daha az rakibin bulunduğu rahat bir ortama çeviriyor. Araştırmacılar, salyangozların yok oluştan önce her iki delme biçimini de kullanırken, yok oluştan sonra yalnızca ortadan delme yöntemini kullandıklarını belirlemişler.

Science, 24 Aralık 2004

Elektronik

Cep Projektörleri

Cep telefonunuzun bir dizüstü bilgisayarınki boyutlarında bir ekran olmasını, ancak yine de cebinize rahatlıkla sığmasını istemez misiniz? Bu isteğinizi yerine getirmeye çalışan firmalardan Lumileds Lighting firması bir minyatür video projektörünün prototipini geliştirmiş bile. Bir cep fotoğraf makinesi büyüklüğündeki aygıt, ledler aracılığıyla bir dizüstü bilgisayar ekranı büyüklüğü ve parlaklığında bir görüntüyü, herhangi beyaz bir yüzeye yansıtıyor. Mitsubishi firmasıysa,

Technology Review, Ekim 2004

bir kredi kartının boyu ve eninde bir projektör üzerinde çalışıyor. Şirketler, piyasaya çıkaracakları ilk ürünlerin harici kullanımlı aksesuar ürünleri olacağını ve yaklaşık 300-900 dolar fiyat etiketleri taşıyacaklarını açıklıyorlar. Ancak asıl hedef, projektörleri cep telefonları ve avuç içi bilgisayarların içine yerleştirmek. Bu ürünlere yoğunlaşmış şirketlerin Pazar sorunu olmayacağı açık. Fotoğraf çekebilen cep telefonlarının sayısının 2007 yılında 800 milyona ulaşması bekleniyor. Ve herhalde herkes, çektiği görüntüyü eşe dosta büyük boyutlarla izlettirmek isteyecektir.

Bilgisayar Eldiveni

New York Eyalet Üniversitesi'nden araştırmacılar, elin hareketlerini, katı yapıların üç boyutlu bilgisayar görüntülerine dönüştüren bir eldiven geliştirdiler. Üniversitenin sanal gerçeklik laboratuvarında geliştirilen eldiven yardımıyla araştırmacılar, elin hareketleriyle bir otomobil kaputunun prototipini ekranda oluşturmuşlar. Araştırmacılara göre, örneğin bir döner tabla ya da bir spatula gibi elle kullanılan herhangi bir alet, eldiven sayesinde bir mühendislik aracı haline getirilebilir.

Popular Mechanics, Kasım 2004